

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היומי שע"י

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ברכות מט'

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7873908@gmail.com

1) עושים מצוות חבילות חבילות.

א. נכון.

ב. לא נכון.

2) מה למדים מ'ושבעת' ?

א. שתיה.

ב. אכילה שיש בה שביעה.

ג. מחלוקת תנאים.

3) יש הבדל בנוסח הזימון, בין שלושה אנשים לארבעה.

א. נכון.

ב. לא נכון.

חידודא

השאלות בסדר זה הינן רשות

מנין שרב חי בין תקופת התנאים לתקופת האמוראים ?

(התשובה כאן בהיפוך)

י"באאלשא אזא צק שלשאו, לטאך סאאזא לא 'אזא לא טאט טא סא טאט

י"גטא טאטא אאלשא אזא צק שלשאו טאא, זאזא אטא

למעשה

הגאון רבי סרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת חי'ביב לתנובות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

את ברכת בונה ירושלים קודם שהתחיל ברכה רביעית אומר "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר נתן שבתות למנוחה לעמו ישראל (שו"ע סי' קפ"ח סעי' ו').

כתב המ"ב (סקכ"ג בשם הח"א) דהא דאם התחיל ברכה רביעית אינו אומר ברכה זו

מ"ט ע"א

התחיל ברכה רביעית ואמר רק בא"י אמ"ה האם יסיים אשר נתן שבתות ?

ברוך שנתן שבתות למנוחה. אם לא אמר "רצה והחליצנו" באמצע ברכה שלישית של ברכת המזון ששם מקומו וזוכר לאחר שחתם

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירד! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' *6527

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

היינו שאמר "ברוך אתה ה' אמ"ה האל" זה מקרי התחלה לברכה זו, אבל אם אמר רק "בא"י אמ"ה" יסיים אשר נתן שבתות למנוחה ואח"כ יחזור ויאמר ברכת הטוב והמטיב, וסיים המשני"ב ועיין בביה"ל.

ובביה"ל שם כתב "והנה משאר אחרונים משמע דמשהתחיל ברכה זו שוב אין תקנה וחוזר לראש דלא כח"א, ונ"ל דס"ל דהא דאמרינן בשי"ס דכשפתח בהטוב והמטיב חוזר לראש הוא משום שע"ז ניכר שכבר הסיח דעתו מברכה שלישית, ולפי"ז מאי מהני שיגמור אשר נתן שבתות למנוחה הרי עכ"פ כשאמר ברוך אתה ה' חשב אדעתיה דברכה רביעית וממילא כבר הסיח דעתו מברכה שלישית, וע"כ דינא דח"א צע"ג.

ואמנם מ"מ המ"ב הביא את דברי הח"א בסתמא ומשמע דפסק כן, הרי דאף דהתחיל ברכה רביעית והיה דעתו על ברכה רביעית אם יכול לתקן ולחתום באופן שהברכה תחשב המשך לברכה שלישית מתקן ושפיר דמי,

ועל דברי הח"א מה מהני שיחתום "אשר נתן שבתות למנוחה" הרי כיון שהתחיל "ברוך אתה ה' וחשב על דעת ברכה רביעית כבר הסיח דעתו מברכה שלישית, שמעתי ממו"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל לתרץ דהטעם שאם התחיל ברכה רביעית אינו אומר ברכה זו אינו משום שהסיח דעתו מברכה שלישית אלא משום שברכה רביעית ברכת הטוב והמטיב היא מדרבנן ותיקנוה מאוחר ביבנה כמבואר בגמ' ברכות מ"ח ב' ואין זה חלק מברכת המזון אלא תוספת על ברכת המזון, וכיון שכבר אינו בברהמ"ז אין יכול להשלים אזכרה דרצה ולברך ברכת אשר נתן שבתות שהיא חלק מברהמ"ז, אבל אם עדיין לא חתם את הברכה הרביעית שפיר יכול לחתום באשר נתן שבתות למנוחה דאזלינן בתר החתימה וכמבואר בברכות י"ב ע"א וכל שלא נסתלק מברהמ"ז יכול לברך ברכה זו.

האם ברכה רביעית היא חלק מברכת המזון?
ומהאי טעמא כתבו הרבה מהפוסקים דהמסופק אם בירך ברהמ"ז או לא כשחוזר ומברך מספק לא יברך ברכת הטוב והמטיב שהיא רק מדרבנן ותיקנוה מאוחר ביבנה וכמבואר בלחם משנה פרק ב' מברכות, ובהעמק שאלה (פרשת עקב סי' קמ"ו אות ד')

ובבן איש חי (פרשת חקת סעי' ט') ובכף החיים (סי' קפ"ד סקט"ו), ואע"ג שבסי' אשכול חלק א' (עמוד מ"א הלכה ז') פסק שיחזור ויברך גם ברכה רביעית והובאו דבריו במג"א ובבאר היטב סי' קפ"ד סק"ז אין זה מעיקר הדין אלא כדי שלא יבואו לזלזל בברכה רביעית דברכת המזון, הרי דלא תיקנו חז"ל ברכה רביעית כחלק מברכת המזון אלא כתוספת על ברכת המזון ודיני ג' הברכות חלוקות מברכה רביעית.

מ"ט ע"ב

לא הזכיר של שבת בברכת המזון האם חוזר על הזימון?

והדר לרישא. ופרש"י לתחילת ברכת המזון, ובחי' הריטב"א הוסיף דיחזרו אף על ברכת הזימון פעם נוספת, אבל בכסף משנה פ"ב הי"ב דקדק מלשון הרמב"ם שאינו צריך לחזור על הזימון, ובהגהות על הריטב"א הביא כן בשם הרי"א ז"ל שכבר יצאו ידי הזימון, וכן פסק השו"ע (סי' קפח ס"ט) בשלושה שאכלו כאחד ונתחייבו בזימון ובירכו ושכחו להזכיר רצה או יעלה ויבוא והוצרכו לחזור ולברך שאין חוזרים ומזמנין שכבר יצאו יד"ח זימון.

ובקהילות יעקב (ברכות סי' טז) הוכיח מזה דאף שלא הזכיר ההזכרה לא נחשב שלא בירך כלל דא"כ למה לא יחזרו ויזמנו הר זימון הראשון לא היה על ברכת המזון, ומוכח דאפילו לחכמי פרובינצא הסוברים דאם שכח לומר יעלה ויבא בתפילת מנחה בר"ח חוזר ומשלים התפילה במוצאי ר"ח לאו משום שהתפילה בלא הזכרה לא נחשבת תפילה כלל אלא שהתפילה חסרה, וה"נ הברכת המזון בלא הזכרה נחשב ברכה רק שנחשב לתפילה חסירה אבל אין צריך משום כך לחזור על הזימון.

וכן שמעתי ממו"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל בשם בעל החזון איש זצ"ל שאמר שמי ששכח יעלה ויבוא או רצה בברכת המזון והוצרך לחזור מ"מ יכול למנות למאה ברכות ויש לו שמונה ברכות ע"י שתי ברכות המזון שבירך והיינו כהנ"ל דהתפילה תפילה רק שחסירה.

לשמיטת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היוזם יוקדש לעילוי נשמות: אבי מורי ר' אברהם ב"ר יוסף ז"ל

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודים של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ברכות נ'

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נחמן שלישיא, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7673908@gmail.com

1) כיצד הגמרא קוראת לדייקנים ?

- א. דווקנים.
- ב. קפדנין.
- ג. נקדנין.

2) עד כמה צריך לבקש מהקב"ה ?

- א. הרבה, דכתיב 'כל משאלותיך'.
- ב. רוחניות - הרבה, גשמיות - מעט.
- ג. דברי תורה - הרבה, שאר הדברים - מעט.

3) ב'קריעת ים סוף' מי הצטרף לשירת הים ?

- א. פרעה.
- ב. מלאכי השרת.
- ג. עוברים.

חידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

אלו ד' פעולות אין לעשות עם הפת ?

(התשובה כאן בהיפוך)

באמצעות ש"ס
 האמצעות ש"ס
 ש"ס
 ש"ס
 ש"ס
 ש"ס

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שלישיא - רב שכונת ה' ביב לתמוכות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@gmail.com

בברכות, והנה בטעם הברכות כתב הרמב"ם בפ"א מברכות ה"ד וז"ל "נמצאו כל הברכות כולן שלושה מינין, ברכות ההנייה, וברכות

נ' ע"א ברכות מביאות את האדם ליראת ה' ומברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא. וכן לעיל ל"ח ע"א אמרו אדם גדול הוא ובקי

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירך! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' 6527*

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

המצוות, וברכות הודאה שהן דרך שבת והודיה ובקשה **כדי לזכור את הבורא תמיד וליראה ממנו**, הרי דברכות הוא הגורם לאדם לזכור את בוראו וליראה ממנו, ומבואר היטב מדוע מברכותיו של אדם ניכר שהוא ת"ח ושהוא אדם גדול, דברכות הוא גורם ליראה את ה'.

האם באכילה בחדר אוכל בישיבות או בבתי מלון מצטרפים לזימון?

מתני' שתי חברות שהיו אוכלות בבית אחד בזמן שמקצתן רואים אלו את אלו הרי אלו מצטרפין לזימון. הביאור"ל (סי' קצ"ה ד"ה שתי חברות) כתב דמדברי הרשב"א שביאר הטעם דמהני רואין אלו את אלו משום שנכנסו מתחלה לכך והוי כהסבו יחד, מוכח דאף אם לא היה בכל חבורה כדי זימון מצטרפין, ואולם הביא שהרשב"ש בתשובה (מובא בחי' רע"א) וכן הגר"א ס"ל דדוקא בשתי חברות שבכל חבורה יש ג' כדי לזמן, אלא שרוצים להצטרף כדי לזמן יחד בזה מועיל רואים אלו את אלו, אבל אם אין בכל אחת כדי לזמן אין יכולים להצטרף.

והנה בזמן התלמוד היו מצטרפים לזימון ע"י שאכלו בהסיבה ורק ע"י היה נחשב לקביעות, ועוד יש צירוף אף בלא הסיבה אם קבעו שלשתן לאכול במקום מיוחד כמבואר לעיל (מב:) שאפי' כ"א על חמורו מצטרפין. **ובימינו שאין אוכלין בהסיבה כתב רבינו יונה שהקביעות נעשית ע"י שכולם אוכלים על שולחן אחד.**

ובסי' קפ"ז כתב המג"א שאם לא קבעו לאכול על שולחן אחד ורק קבעו לאכול בבית אחד או במקום המיוחד אינם מצטרפין לזימון וא"י נחשב שאכלו יחד לענין זה, משום שבמה שאינם אוכלים בשולחן אחד מוכיחים הם שאינם רוצים להצטרף. והגר"א שם נחלק עליו וכתב שכמו שבזמן התלמוד אכילה בחדר אחד נחשב צירוף, כן הוא בימינו לכך אף אם אכלו בשולחנות נפרדים מצטרפים הם לזימון.

ולפי"ז יש לדון לענין צירוף בישיבות הקדושות שבהם אין יושבים כולם בשולחן אחד, שלפי הגר"א ודאי מצטרפים לזימון, אך לפי המג"א יש להסתפק, שמצד אחד יושבים בשולחנות נפרדים ואין מצטרפים בכך, ואולם מה שאין יושבים כולם בשולחן

משום שאין מקום לכולם בשולחן אחד, ולא מוכחא מילתא שאין רוצים להצטרף ז"ל"ז שהרי בכך תלה המג"א את דבריו, ולכך הוי קביעות יחד ומצטרפים ואולם בבתי מלון שודאי כל משפחה רוצה לאכול בפני עצמה אין מצטרפים ורק אם מגיעים קבוצות יחד ואינם אוכלים על שולחן אחד מחמת שאין מקום לכולם בזה מצטרפים (ע"י הערות במ"ס ברכות).

ומעשה רב היה שבאו מישיבה אחת להגר"ש אלישיב זצ"ל ואמר שיראו איך יתקבל הדבר ע"י התלמידים אם יחברו את השולחנות, וכיון שלא רצו בכך, ורצו כל קבוצה להיות בפני עצמה, הורה הגר"ש שאינם מצטרפים לזימון.

ג' שישבו כאחת ועדיין לא אכלו אין רשאים לחלק. רבינו יונה פ"י הדבר כפשוטו ומה שאמרו ועדיין לא אכלו, הוא כפשוטו שלא אכלו בכלל, וכיון שגמרו בדעתם לאכול הרי קיבלו על עצמם מצוות זימון.

אך רוב הראשונים פ"י שאיירי במקום שאכלו פחות מכזית ולא נתחייבו בברהמ"ז, וכיון שהתחילו לאכול נתחייבו בזימון ואינם יכולים ליחלק, וכן הלכה.

נ' ע"ב

האם שייך ברכה ראשונה לאחר שכבר בליעת המשקין?

הכניס אוכלין לתוך פיו ושכח לברך האם יברך ברכה ראשונה לאחר שכבר בלע?

שכח והכניס אוכלין לתוך פיו בלא ברכה. "שכח והכניס משקין לתוך פיו בלא ברכה בולען ואינו מברך עליהם ברכה ראשונה", (שו"ע סי' קע"ב) והרמ"א כתב על זה "וי"א דמברך עליהם, וכן נראה עיקר", והטעם דמאחר שנזכר שלא בירך כשהמשקין היו בתוך פיו התחייב בברכה רק שלא היה יכול לברך, ולכן לא נפטר מהברכה, וחשיב קצת עובר לעשייתן (מ"ב שם סק"ד), ואולם המ"ב (סק"ה שם) מסיק להלכה כהשו"ע דהסכמת רוב הפוסקים שאין מברכין ברכה ראשונה לאחר שכבר בלע המשקין ואינו מברך רק ברכה אחרונה.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היום יוקדש לע"נ דודי הרה"ג רבי צבי בן הרב דב כהן זצ"ל רב קהילת 'אהל אברהם' מערב ב"ב ומחבר ספרים רבים: 'טבילת כלים' 'פורים וחודש אדר' ועוד. נלב"ט ט"ו בשבט תש"פ

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ברכות נא'

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7673808@gmail.com

1) בשעת הברכה, באיזו יד יחזיק הכוס ?

א. ימין.

ב. שמאל.

ג. ימין בסיוע שמאל.

2) איזו מתנה הבעל יביא לאשתו ?

א. 'שונא מתנות יחיה'.

ב. יקנה לה תכשיט 'ירושלים של זהב'.

ג. ישלח לה כוס של ברכה, כדי שתשתה ותתברך.

3) יש לו כוס אחת במוצאי שבת, מה סדר הברכות לבית הלל ?

א. מזון, בשמים, נר והבדלה.

ב. נר, מזון, בשמים והבדלה.

ג. נר, בשמים, מזון והבדלה.

חידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

שאלה - [שאלה] אאאאאא

'אאאא' אאאאאא - אאאא - אאאאאא אאאאאא

באר 'ללע"ט יפה, לרמ"ת קשה'.

(התשובה כאן בהיפוך)

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון חי' ביב לתגובות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

יכול להחזיק רביעית אין ע"ז שם כוס כלל והוא לעיכובא אפילו בשעת הדחק דכוס של בהמ"ז וקידוש צריך להחזיק רביעית כמבואר ברמב"ם פ"ז מהלכות

נ"א ע"א

מצא נקב בכוס של ברכה מה דינו? עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה. ופשוט דאם יש נקב בשולו ועי"ז אינו

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירך! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' 6527*

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

ברכות הי"ד ופכ"ט מהלכות שבת הי"ז (שעה"צ סימן קפג ס"ק יד).

ואמנם בשו"ת שבט הלוי (ח"ט סי' מ"א אות) תמה על דברי השעה"צ דלא מצינו דחז"ל תקנו שני דברים דין כלי ודין קידוש, דדוקא בנטילת ידים יש דין כלי ושיעור נטילה, דשם דין הכלי הוא מיסוד התקנה דנט"י דומיא דקידוש ידים, אבל בבהמ"ז וקידוש שאין תקנה כזאת רק דצריך להדר אחרי כוס שלם, בדיעבד כשר, ושאלתי את מו"ר הגרא"ל שטיינמן זצ"ל על כך, ואמר דאנו אין לנו אלא דברי המ"ב בשעה"צ, וכך יש לנהוג להלכה.

מצאו נקב בכוס לאחר החופה האם יצאו יד"ח כוס של ברכה?

מעשה שהיה בחופה שאחד מקהל המשתתפים שם לב שאחר כל אחד ממקבלי הברכות צריך להוסיף יין לגביע, ובדק ומצא שיש נקב בשולי הגביע ונוטף משם יין והתעוררה שאלה אם יצאו יד"ח כוס של ברכה.

והנה כשנמצא נקב בכוס ובשעת הברכה היה בו רביעית האם פסול לכוס של ברכה, כתב השעה"צ דפסול והשבה"ל חלק על זה והובא למעלה.

ושאלו את הגר"ח קניבסקי שליט"א, ואמר שאין הכוס מעכב שכוס של ברכה זה רק מנהג (מסדר הקידושין היה מו"ר ראש ישיבת פוניבז' הגרב"ד פוברסקי שליט"א, ורבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א קיבל ברכה אחריתא, ושאלו את הגרב"ד פוברסקי

שליט"א ואמר שבמקום שהגר"ח קניבסקי שליט"א נמצא אין אני קיים ויש לשאול אותו).

טעון הדחה ושטיפה. והאחרונים כתבו דה"ה אם קנחו במפה עד שהוא נקי ג"כ שרי וכוונתם שקנחו משני צדדין דומיא דהדחה ושטיפה שבגמ' (מ"ב סימן קפ"ג סק"א ושעה"צ סק"א).

האם אמירה לגוי לצורך נותן בו את עיניו מותרת?

ונותן בו עיניו. יל"ע לדעת בעל העיטור דשרי אמירה לנכרי בשבת אפילו מלאכה גמורה במקום מצוה, אם מותר לומר לעכו"ם להדליק נר לצורך שיראה את הכוס של ברכה (שעה"צ סימן רע"ו ס"ק כח)

נא ע"ב

על ידי כוס הברכה מתברכת האשה

כי היכי דתתברך דביתהו. שע"י כוס של ברכה מתברכת האשה ואפילו לא אכלה עמהם, ואם יש עוד אורחים אצלו יתן גם להם לטעום מהכוס של ברכה וכמבואר בסימן ק"צ ס"א ובסימן רע"א סע"ד ע"ש, ואם האורח מיסב אצל בעה"ב ובירך על הכוס יתן גם לבעה"ב לשתות מכוס של ברכה כדי שיתברך הבעה"ב וממילא מתברכת גם האשה וכמו שאמר עולא בהדיא (מ"ב סקפ"ג סק"יט ושעה"צ ס"ק יט)

יש לכם חומר העשוי לעניין את לומדי הדרה היומיי? ווארטים הערות והארות הלכתיות? הנהגות מגדולי ישראל? מעשה מעניין שאיננו מפורסם? (רק עם מקור מוסמך) שילחו למייל!

torat.israel4@gmail.com אין המערכת מתחייבת לפרסם. רק בהתאם לשיקוליה ועל בסיס מקום פנוי.

מעוניינים לפתח את השיעור שלכם? קבלו את החומר "יהודי של ש"ס" המודפס לפי מספר העותקים הנדרש לשיעור שלכם. בזכות זה הציבור יתחבר לשיעור יותר טוב.

בנוסף, כל חודש, תקבלו מודעה מעוצבת עם פרטי השיעור שלכם עם מסרים המיועדים לקהלי יעד פוטנציאליים להצטרף לשיעור שלכם. הכל בעלות שליחה בלבד! צרו קשר! *6527

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשימת אדם

הלימוד היוזם יוקדש לע"נ מרן רבי יעקב ב"ר צבי יהודה אדלשטיין זצוק"ל

גלב"ע היום כח' שבט התשע"ז הוצח ע"י נכדו

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ברכות נב'

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7873808@gmail.com

1) הטועם מכוס יין של ברכה - פוגמו.

א. נכון.

ב. לא נכון.

2) כלפי טומאה, ידים נחשבות:

א. ראשונות.

ב. שניות.

ג. שלישיות.

3) מהו לשון עבר למסקנה ?

א. ברא.

ב. בורא.

ג. ברא ובורא.

חידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

כמה סוגי אור יש באש ומהם ?

(התשובה כאן בהיפוך)

שאלה: מהו סוגי אור יש באש ומהם ?

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון חי'ביב לתגובות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@gmail.com

מי שאמר אחר ברכת היין בורא מאורי האש ונזכר שצריך להקדים בשמים וסיים בורא מיני בשמים יצא ידי בשמים וחוזר ומברך בא"י אמ"ה בורא

ג"ב ע"א בירך על האש לפני בשמים מה יעשה? בשמים ואחר כך מאור. סדר הבדלה: יין בשמים נר הבדלה, וסימנך יבנ"ה. (שו"ע סי' רצ"ו ס"א). כתבו האחרונים

עשה נא טובה נחיתת לנשמת יקירך! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' 6527*

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

מאורי האש, ודוקא כשנתכוין בשעת הזכרת שם ומלכות על הבשמים שנקט בידו ונכשל בלשונו ואמר בורא מאורי האש, אבל כשנתכוין על האש יצא ידי ברכת מאורי האש ואח"כ מברך ברכה אחרת על הבשמים דהא על ג"כ צריך לברך והסדר אינו מעכב.

האם תוכ"ד מועיל גם לקלקל?

ומכאן הוכיחו גדולי הפוסקים שמי שבירך כדין, אלא שחשב שהיתה לו טעות ותיקן את עצמו בתוך כדי דיבור לומר דבר אחר, ולבסוף התברר שצדק בראשונה, אין התיקון מגרע את מה שאמר בתחילה, **דתוך כדי דיבור מועיל לתקן ולא לקלקל**, וכן מבואר במ"ב (סי' מ"ו סק"כ) שמי שבירך מלביש ערומים ובתוך כדי דיבור אמר פוקח עורים מחמת שהוא קודם בסדר הברכות, צריך לחזור ולברך פוקח עורים, ומטעם זה הורו הפוסקים שמי שספר ספירת העומר כראוי ובתוכ"ד חשב שטעה ושינה לומר יום אחר לא קלקל את מה שאמר כראוי בתחילה ויצא ידי חובה (הליכות שלמה פסח פי"א דבר הלכה אות ח').

נ"ב ע"ב

האם נר שלא הודלק בשבת ורק נעשה בו מלאכה ע"י גוי בשבת פסול לנר הבדלה?

נר משום דלא שבת. ופרש"י ממלאכת עבירה שעכו"ם עושה מלאכה לאורו ותניא לקמן אור שלא שבת אין מברכין עליו הואיל ונעבדה בו עבירה. ומדברי רש"י משמע שאפילו אם לא הודלק הנר בשבת נפסל לנר הבדלה מפני שנעשה ע"י אורו מלאכת איסור שבת, וכבר העיר הגר"א שברש"י לקמן דף נ"ג ע"א ד"ה למוצאי שבת מברכין, כתב שנעבדה בו עבירה בשבת היינו שהודלקה בשבת,

והמאירי כתב כדברי רש"י כאן וז"ל "נר של גויים מפני שלא שבת מעבירה כלומר שהרי הודלק בשבת או נעשה בו או לאורו מלאכת איסור שבת" ואולם הביא המאירי שברש"י כתב רק אם הודלק בשבת פסול לנר של הבדלה וכדברי רש"י לקמן, שכתב וז"ל גבי עשית שהיתה דולקת והולכת כל היום שמברכין עליה, "וגדולי הרבנים סוברים שאפילו נעשה בה מלאכת איסור הואיל ולא הודלקה באיסור מברכין עליה ואין שיטת הסוגיא מוכחת כן", והמ"ב (סי' רצ"ה סקי"ד) פסק דנר שלא שבת ממלאכת עבירה היינו שהודלק באיסור בשבת ואפילו רק בין השמשות.

מעוניין לפתוח שיעור חדש בדף היומי ואינך יודע כיצד להביא אנשים?

סדנא מיוחדת בת שעתיים תיתן לך את הכלים!

בדוק ומנוסה! עשרות כבר ניסו והצליחו!

להרשמה: *6527 – 24 שעות ביממה

לשמיטת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמות: אמי מורתי מרת עליה בת חנה ע"ה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יברך כל אחד ואחד לעצמו משום שבזמן שאחד מברך לכולם הם צריכים לשתוק מגירסתם כדי שיכוונו כולם וישמעו אליו ויענו אמן. והוסיף על כך רבינו יונה ונמצא שמבטלים בעניית אמן יותר ממה שיתבטלו כשיברך כל אחד ואחד בפני עצמו, והדברים חודרים חדרי בטן שבשביל תיבה אחת "אמן" שתבטל תורה מבטלים מצות ברוב עם הדרת מלך, ובגלל זה מביאה הגמ' מיד לאחר מכאן שלא היו אומרים "מרפא" בבית המדרש מפני ביטול בית המדרש, ומטעם זה אין ראוי לאדם המתפלל ביחידות ואין לו מנין כדי להגיד קדיש להפסיק ציבור מתלמודם (חשוקי חמד).

נ"ג ע"ב

אין מחזרין על הנר במוצאי שבת אבל במוצאי יוה"כ מחזרין

אין מחזרין על האור כדרך שמחזרין על המצות. והטעם דאין מחזרין על הנר משום שאין מברכין על הנר אלא לזכר שנברא האור במוצאי שבת, ועל כן יכול לברך על הכוס אפילו בלא נר, והרשב"א כתב דהני מילי במוצאי שבת, אבל במוצאי יוה"כ צריך לחזר אחר הנר, והביאו השו"ע (סי' רצ"ח ס"א) והטעם דהא דמברכין על הנר במוצאי יוה"כ אף כשאינו חל במוצאי שבת מפני שהוא כעין הבדלה שכל היום אסור להשתמש בזה האור אף לאוכל נפש ועכשיו מותר, וברכה זו נתקנה להורות שיום זה קדוש משאר ימים טובים ונאסר להעביר בו אש ועכשיו מותר, ולכך צריך לחזר אחריו כמו הבדלה (מ"ב שם סק"א). ומטעם זה אין מברכין במוצאי יוה"כ רק על אור ששבת, דהיינו שהיה דולק ביום הכיפורים שפסקה ממנו ההנאה ביום הכיפורים ועכשיו הותרה, משא"כ באור שלא היה ביום הכיפורים כל. (סי' תרכ"ד סק"ז).

הודעה חשובה לרבני השיעורים שליט"א

לתועלת הרבים הננו להביא

סדרת הוראות הדרכות ועצות מעשיות למגידי שיעורים בדף היומי (ובכלל)

כפי שנשמעו מפי רבן של ישראל ראש הישיבה

הגאון רבי אהרון יהודה לייב שטינמן זצוק"ל

בקו השידורים החיים של איחוד השיעורים מצדיקי הרבים בשלוחה חמש תשע שש

(הדברים הובאו בעבר ב"קובץ גליונות" היו"ל כל שבוע ומחולק בבתי הכנסת)

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

א"מ מרת רייזל בת ר' דוד הכהן ע"ה
נלב"ע כ' חשון הונצח ע"י בנה שיבדלחט"א

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

דף העשרה לשיעורי

הדף היומי שע"י

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ברכות נד'

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7673908@gmail.com

1) מהם 'זוועות' ?

א. רעמים.

ב. רעידת אדמה.

ג. מגפת הקורונה.

2) איזה שער מכוון כנגד בית קדשי הקדשים ?

א. מערב.

ב. דרום.

ג. מזרח.

3) אלו ד' אנשים צריכים להודות בברכה כשיצאו מהסכנה ?

א. יורדי ים, הולכי מדבר, חולה והיוצא מבית הסוהר.

ב. יורדי ים, טסי מטוס, חולה והיוצא מבית הסוהר.

ג. יורדי ים, הולכי מדבר, חולה והניצל מרעב.

חידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

לשאלות במדור זה הינן רשות

מי צריכים שמירה ?

(התשובה כאן בהיפוך)

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת חיבי לתנבות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר, אמר מובטח אני שאין זה בתוך ביתי. ועליו הכתוב אומר (תהילים קיב, ז): "משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בה".

נ"ד ע"א הבטחון אינו מוגבל בזמן!

הצועק לשעבר הרי זו תפילת שוא. מכל מקום אמרו בגמ' לקמן (דף ס.) "תנו רבנן:

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירד! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' 6527*

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

וכך כתב שם המאירי (דף נט): "הצועק על מה שעבר – הרי זו תפילת שוא, שהרי אי אפשר להשתנות. והביא משל על זה כגון... אם היה בא בדרך ושמע קול צווחה בעיר, ואומר: יהי רצון שלא יהא זה בתוך ביתי – הרי זו תפילת שוא, שאין ראוי לו להתפלל על מה שאם היה אי אפשר שלא להיות, וכשהתפלל על מה שאין באפשר טעה ותפילתו שוא ושקר, אבל יש לו להתפלל שינצל ממנה, או לבטוח בשם שאינה בביתו שהבוטח בשם אין תוחלת שלו נכזבה כבר אמר והבטוח בה' חסד יסובבנו וכן אמר משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בה'".

הרי שבכח התפילה לא ניתן לשנות את העבר, והמתפלל על מה שכבר אירע הרי זו תפילת שוא. אך הבטחון אינו מוגבל בזמן, ובכוחו לשנות גם את העבר, כי "הבוטח בה' – חסד יסובבנו!"

נ"ד ע"ב

האם יורדי הים צריכים להקריב קרבן תודה?

ארבעה צריכים להודות. ברש"י עה"ת פ"ר צו פירש עה"כ אם על תודה יקריבנו על נשם שנעשה לו כגון יורדי הים שהם צריכים להודות, ומבואר שצריך להביא קרבן תודה על ניסים אלו, וכ"כ רש"י כת"י למנחות דף ע"ט ע"ב דתודה

חובה כגון הנך דצריכים להודות, והרא"ש כתב דברכת הגומל במקום תודה נתקנה, ואמנם ברמב"ם לא נזכר שצריך להביא קרבן על דברים אלו (עי' ברכת שי).

האם על כל סכנה שניצל צריך לברך הגומל?

יורדי הים הולכי מדברות ומי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה חבוש בבית האסורים. ונחלקו הראשונים לענין שאר סכנות, המאירי כתב דכל סכנת נפשות שאירע לו וניצל חייב לברך ומה דנקט ארבעה אלו משום דבהם אע"פ שלא אירע להם סכנה הואיל והדבר מצוי להסתכן משא"כ בשאר דברים דאינו מברך אלא אם כן נסתכן ממש, אבל הב"י הביא שיטות ראשונים דעל סכנות אחרות לא תיקנו לברך, והשו"ע (רי"ט ס"ט) הביא את ב' הדעות בזה, ופסק "וטוב לברך בלא שם ומלכות". והמ"ב (שם סקל"ב) הכריע כעיקר לברך בשם ומלכות.

וניצל מתאונת דרכים כגון שנגעו המכוניות זו בזו ולא הוזקו הורה הגרשז"א זצ"ל שאף אם שתי המכוניות התנגשו ואחת מהם נהדפה ונזרקה למרחוק אם לא נחבטו הנוסעים חבטה שיש בה סכנה לא יברכו.

וחיילים החוזרים ממקום סכנה הורה בשו"ת שבט הלוי (ח"ט סי' מ"ה) שאף אם לא התקיפו אותם צריכים לברך שאין זה פחות סכנה מיורדי הים שמברכים אפילו שלא אירע להם דבר.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היוזם יוקדש לעילוי נשמות:

טל': 0722-146676 | נזקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירך! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' 6527*

ברכות נה'

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7873908@gmail.com

1) כשיש ריב, כדאי לבקש מהקב"ה שהוא זה שישפוט את חברו.

א. נכון.

ב. לא נכון.

2) אין מעמידים פרנס על הציבור אלא אם כן:

א. אביו היה פרנס.

ב. הוא הגון.

ג. נמלכים בציבור.

3) אין מראים לאדם בחלום:

א. שהוא המשיח.

ב. פיל נכנס בנקב מחט.

ג. שהוא מדבר בבית הכנסת שיחת חולין.

חידודא

השאלות בסדר זה הינן רשות

אלו ג' דברים, אם מאריך בהם, בא לאריכות ימים ?

(התשובה כאן בהיפוך)

א. אדם המאריך בלבוש
ב. אדם המאריך בלבוש
ג. אדם המאריך בלבוש
ד. אדם המאריך בלבוש

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת חי' ביב לתגובות ולהערות בכתיבת טייל: 5740398@GMAIL.COM

נ"ה ע"א

ידע זאת וקראו לעליה אחרת, וכשאמר לו על כך, השיב לו הגבאי שאפי"ה מחויב הוא לעלות שהרי מבואר בגמ' ברכות (דף נ"ה ע"א) "שלשה דברים מקצרין ימיו של אדם" ואחד מהם מי שנותנים לו ספר תורה לקרות ואינו קורא.

ולמעשה העלו אותו לשתי העליות למרות המנהג שלא מעלים אדם לבי' עליות אפי"ה בספר תורה אחד שלא שייך בו החשש של פגמו של ראשון (ע"י רמ"א סי' רפ"ב סי"ה). ולאחר מעשה טענו הקהל שם שלא היה עליו לעשות כן אלא היה צריך לעלות לאותה עליה ולוותר על המפטיר כדי לא להפר את המנהג, וכן דבלאו הכי זכות המפטיר היא שלו גם אם יעלה אחר.

ואולם נראה שיש בזה אפשרות שלישית שלא יעלה לעליה ראשונה אלא ימתין לעלית המפטיר, ואינו בכלל עוזבי ה' ככלו שהרי הסיבה שאינו עולה היא מחמת שממתין למפטיר,

עזיבת קריאת התורה במקום הפסד מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא. הבן איש חי בשו"ת תורה לשמה (סי' תכ"ח) כתב שמי שאינו רוצה לעלות לתורה בגלל שמנהג המקום שהעולם מתנדבים, וזה אין לאל ידו להתנדב רשאי לסרב לעלות לתורה ואין לו לחשוש ממה שאמרו חז"ל שהוא מהדברים המקצרין ימיו של אדם שהרי יש לו סיבה שאינו עולה ואנוס הוא, ואמנם בערוך השולחן (סי' קמ"ו סעי' א') כתב דבאמצע הקריאה שהוא בכלל "ויעוזבי ה' יכלו" אסור לצאת אפילו לצורך גדול, ואע"ג דאנוס רחמנא פטריה מ"מ כל כמה שיכול לאנוס עצמו מחויב לאנוס עצמו ולא לצאת, וזה לכאורה שלא כדברי הבן איש חי שכתב דבאופן שיש לו הפסד מותר לסרב לעלות לתורה.

קנה עליה וקיבל עליה אחרת האם יעלה? מעשה שהיה באחד מביהכניס' שקנה אחד המתפללים את עליית המפטיר לצורך יארציט, והגבאי המעלה לתורה לא

וכמו שמצינו לענין ישראל שנקרא בטעות לעליית כהן שממתין לשלישי לעליית ישראל.

האם גם בימינו שהעולה לתורה אינו קורא שייך דין זה?

והנה הרי"ף והרא"ש (פ"ט סי' ד) כתבו שמי שנותנים לו ספר תורה לקרות ואינו קורא גורם שיתקצרו ימיו, אבל הרמב"ם וטושי"ע השמיטו דין זה, וכתב האליהו רבה (קל"ט ב') שדין זה לא שייך אלא בזמן הגמ' שהעולה לתורה היה קורא בעצמו אבל בזמנינו שהבעל קורא הוא זה שקורא בתורה והעולה לתורה רק מברך לא שייך דין זה, וכן כתב האדר"ת (הוי"ד בישורון ח"ו עמ' קמ"ב), ולפי"ז לא שייך דין בזמנינו כלל, אך הפוסקים שאחרי הטושי"ע הביאו דין זה להלכה, ראה במג"א (ני"ג ס"ק כ"ב) והמ"ב (שם סק"א) ובפרי חדש (סי' קל"ט סק"א) ובמ"ב (שם סק"א).

וכן כתב החזו"א באמונה וביטחון (פ"ד אות ה') לענין הדעה כי יש בני אדם שלמים במצוות שבין אדם למקום וחטרים בבין אדם לחבירו, וכתב החזו"א שלא יתכן הדבר 'ומעשים שבכל יום שהחריד הזה (בבין אדם למקום) לא עלה לתורה כאשר קראוהו לעלות באשר חשב כי לא לפי כבודו היא זו המנה שחלק לו הגבאי כפי סימני הכבוד המוחזקים בציבור ההוא, וכרגע לא חת ממה שאמרו ועוזבי ה' יכלו, ומבואר להדיא מדברי החזו"א שאף בזמנינו שייך דין זה.

האם מותר לעזוב באמצע קריאת התורה לדבר ה'?

ומעשה שהיה בשמחת תורה בביהכ"ס הרמב"ן ברובע היהודי ב-ס שבאמצע קריאת התורה בבית הכנסת קראו לרב המקום [הגאון רבי אביגדור נבנצל שליט"א תלמידו המובהק של מרן הגר"ש אורבך זצ"ל] לחתן בראשית במנין השני והסתפק מה עליו לעשות שהרי מבואר בשו"ע (סי' קמ"ו סעי' א') דאסור לצאת ולהניח ספר תורה כשהוא פתוח דעל זה נאמר 'ועוזבי ה' יכלו' ולבסוף עזב באמצע קריאת התורה וקיבל חתן תורה, ולאחר מכן חזר להמשך הקריאה במנין הראשון.

ולכאורה הנהגת הרב הנ"ל תלויה במחלוקת העוה"ש והבן איש חי, דלדעת העוה"ש שאסור לצאת אף במקום הפסד ואונס א"כ אף שמפסיד חתן תורה שמעלתו גדולה מאד היה אסור לצאת, אבל לדעת הבן איש חי שבמקום הפסד מותר לסרב לעלות לתורה ואינו בכלל מה שאמרו חז"ל שהוא מהדברים שמקצרין ימיו של אדם א"כ שפיר עביד הרב הנ"ל שיצא לקבל את עליית חתן תורה.

ואולם נראה שאין כאן מחלוקת כלל, די ש לחלק בין שב ואל תעשה לקום ועשה, דדברי הבן איש חי הם במסרב לעלות לתורה דהוי שב ואל תעשה ורק בכה"ג פסק שהיכא דאיכא הפסד יכול שלא לעלות ואינו בכלל 'ועוזבי ה' יכלו', אבל העוה"ש מייירי ביוצא מבית הכנסת באמצע קריאת התורה בקום ועשה ובזה אף באונס אסור לצאת והוא בכלל 'ועוזבי ה' יכלו'.

ולפי"ז במעשה של הרב הנ"ל לכאורה היה אסור לצאת שהרי מדובר בקום ועשה, וכן שמעתי שהגר"ח קניבסקי שליט"א אמר על המעשה הנ"ל שלא טוב עשה הרב הנ"ל בתרתי גם בתחילה שעזב באמצע קריאת התורה כדי לקבל חתן תורה דאסור לעזוב ס"ת כשהוא פתוח, וגם כשחזר ועזב את המנין השני אפילו בין הקרואים שהרי אסור לעזוב אף בין הקרואים רק לצורך דבר גדול עכ"ד.

ואולם כשספרתי את הדברים למו"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל אמר שטוב עשה הרב נבנצל שליט"א ד'ועוזבי ה' יכלו' לא שייך היכן שעזב לשמוע את דבר ה', וכאן הרי עזב כדי לשמוע את דבר ה' במנין השני ושפיר עשה, וסיים רבינו זצ"ל שכך ראוי לעשות.

ולפי"ז נמצא לכאורה דנידונינו תלי בפלוגתא של גדולי הדור, דלדעת הגראי"ל שטיינמן זצ"ל יכול אותו יהודי לסרב לעלות לעליה הראשונה כיון שהוא ממתין לדבר ה' לצורך עליית המפטיר, אבל לדברי הגר"ח קניבסקי שליט"א שאסור לעזוב אפי' לצורך חתן תורה אף כאן אסור לו לעזוב את העליה הראשונה לצורך עליית המפטיר.

ואפשר דאף לדעת הגר"ח"ק שליט"א הכא שאני כיון שאינו עוזב את הקריאה אלא ממתין לדבר ה' ויש לפלפל ולדון בזה. ושו"ר במ"ב מהדורת דרשו (סי' רפ"ב על המ"ב שם סק"א) על המקרה דידן שכתב 'ואם אחד קנה מפטיר ולאחר מכן קראו אותו לעליה אחרת כתבו הפתחי תשובה (סק"ה) והארחות חיים (ספינקא סק"ג) בשם שו"ת לב שלמה שאפשר להעלותו שנית למפטיר, מאידך בשו"ת אבני צדק שם כתב שכיון שעומד לעלות למפטיר לא יעלה לעליה אחרת, וכן כתב הכף החיים (סקנ"טו").

אולם העירוני שלאחר עיון בתוך הדברים נמצא שאין כאן מחלוקת דהפתחי תשובה קאי באופן שכבר עלה לעליה האחרת ולכך כתב שאפ"ה מותר להעלותו למפטיר, אבל הכף החיים קאי לפני שעלה ולכך כתב שלא יעלה אלא ימתין לעליית המפטיר.

א"ר יוחנן אין הקב"ה נותן חכמה אלא למי שיש בו חכמה. בנפש החיים (ש"ד פ"ה בהג') כתב והחכמה הראשונה מאין תמצא. וע"כ שחכמה זו היא יראת שמים שנקנית ע"י האדם. והיא היא הנקראת חכמה, דכתיב הן יראת ה' היא חכמה. ובעל המוסר מבארים דעצם הביקוש לחכמה נחשב חכמה.

נ"ה ע"ב

החשש הגדול מחלום רע – הבהלה והבלבול!

האי מאן דחזא חלמא ולא ידע. וראיתי רעיון נפלא (ספר חכמת חיים מאמר מ"ז) מתורתו של הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל: ומפני חביבות הדברים נעתיקם כלשונם.

חז"ל חששו למאוד מפני חלום רע, וכמו שאמרו במסכת ברכות (דף נה:): "האי מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא ליקום קמי כהני בעידנא דפרסי דייהו ולימא הכי: רבונו של עולם, חלום חלמתי ואיני יודע מה הוא... אם טובים הם חזקם ואמצם כחלומותיו של יוסף, ואם צריכים רפואה רפאם כמי מרה על ידי משה רבינו ע"ה..." וכתבו התוספות במסכת סוטה (דף מ.) דאף על פי שקיי"ל שאין לומר פסוקים בעת ברכת הכהנים כמבואר שם, מכל מקום הכא התירו, "דהתם משום סכנה התירו שמא חלום מסוכן הוא שצריך רפואה, דהא אפילו בשבת התירו להתענות תענית חלום",

הרי למדנו כי יחסם של חז"ל לחלום רע הוא כסכנה של ממש. וכל כך למה? ונראה לומר כי עיקר הסכנה הוא הפחד והבהלה הבאים בעת ובעקבות החלום! ורפואתו – באמצעות הרגעת רוחו והשיבה למצב של ישוב הדעת. וכמו שאמרו במסכת ברכות (שם): "יטיבנו בפני שלושה, ליתי תלתא ולימא להו: חלמא טבא חזאי, ולימרו ליה הנך: טבא הוא וטבא להוי, רחמנא לשוייה לטב שבע זימנין לגזרו עלך מן שמיא דלהוי טבא ויהוי טבא".

וכן בברכת "המפיל" עיקרה היא הבקשה: "ואל יבהלוני חלומות רעים", כי עיקר הסכנה הטמונה בחלום – הבהלה הבאה בעקבותיו. **ברור אם כן, כי חוסר רוגע והעדור ישוב הדעת, סכנה רבה ועצומה היא לאדם!**

ויש להביא קצת סמך לזה ממה שהתורה מציינת כי לאחר חלומו של פרעה "ותפעם

רוחו" – התורה באה להדגיש שפרעה מיד אחרי החלום נהפך ל"מבולבל", ותיכף שלח לקרוא לכל חרטומי מצרים ולכל חכמיה, כי זאת היא הסכנה הטמונה בחלום – הבהלה!

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמת:

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

דף העשרה לשיעורי

הדף היומי שע"י

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

דף נ"ו

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

סכּוּם עֶצְמִי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7673808@gmail.com

(1) אם חלם שכותל ביתו נפל, הפתרון הוא:

א. יחרב ביתו.

ב. יזכה לקנות נחלה בלי מיצרים.

ג. בית המקדש השלישי לא נבנה בגללו.

(2) איזה חלום גילה לרבא שיתמנה לראשות הישיבה במקום אביו ?

א. נפלה טירת אביו, ורבא כוסה באבק מפולתה.

ב. נשבר כסא אביו, ורבא התיישב על כסא חדש.

ג. עפה גלימת אביו, ונחה על כתפי רבא.

(3) אם חלם שנגחו שור, הפתרון הוא:

א. יסורים באים עליו.

ב. תלוי אם תם או מועד.

ג. יזכה שבניו ילחמו במלחמתה של תורה.

חידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

טַטְוּהַּ סְטָטַטְוּ

אֵלְכֶם לְמִשְׁכַּנְכֶם וְאַתֶּם מֵיָדֵי מִצְרָיִם
לְלֶבֶת מִצְרַיִם אֲנִי מֵצִיֵּאתִי מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

מנין שנתנית כסף יכולה לשנות מציאות ?

(התשובה כאן בהיפוך)

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירד! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' *6527

טל': 0722-146676 | כּוּקָד 24 שעות כּוּכְבִּית זכות *6527

נ"ו ע"ב

ועוד נשמענה מגופה של מלה דלועין דלו עיני למרום וזו היא מדת יראי שמים כמו שאמר חזקיה (ישעיה לח) דלו עיני למרום כלומר שהן בוטחין בו ומצפין אליו ומחכים לטובו והיה ישר בעיני השואל זה הפירוש גם בעיני כל התלמידים שהיו לשם ולפיכך כתבתיו בזה המקום.

והיה מוסיף מו"ר על זה שמטעם זה אנו מחברים בסוף התפילה בין ונפשי כעפר לכל תהיה לבין פתח ליבי בתורתך, כיון שמי שיש לו את מידת הענוה ומתקיים בו ונפשי כעפר לכל תהיה זוכה לפתח ליבי בתורתך. וסיפר מו"ר זצ"ל מעשה מופלא אודות חבירו של הרמ"א, שמספר אנשים הגיעו וסיפרו לרמ"א שבכל לילה ישנם רעשים חריגים מבית חבירו, וכששאל הרמ"א את חברו לפרש הרעשים, השיב לו שאליהו הנביא בא לבקרו בכל לילה וזהו טיבם של הרעשים, וביקש הרמ"א מחבירו שישאל את אליהו הנביא מדוע הוא אינו זוכה שיבוא גם אליו, והשיב לו חברו ששאל את אליהו הנביא וענה שזה משום שהוא לבוש באיצטלא דרבנן! ועתה אמר מרן זצ"ל הגע בעצמך אם הרמ"א שהיה גדול הדורות ענק שבענקים וכל עם ישראל לומד את פסקיו בכל עת ושעה והולך לאורו, וברור שלפי כבודו ומעמדו הוא היה מחויב ללבוש איצטלא דרבנן גרם לו שלא יזכה לביקוריו של אליהו הנביא מה נענה אנן אבתריה!

יר"ש ככל שמתעלים יותר כך מנמיכין עצמם יותר כמו דלעת שככל שגודלים יותר שוקעים יותר באדמה

אין מראין דלועין אלא למי שהוא ירא שמים בכל כוחו. מו"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל היה מביא את דבריו הנפלאים של רבינו נסים גאון שפירש מאמר חז"ל זה, וז"ל אין מראין דלועין אלא ליראי שמים. **כבר שאלני עליה תלמיד מבני ספרד היש לה טעם ואני לא קבלתי בה כלום וגם לא נשאלתי עליה קודם לכן מעולם ונמתני לו כי זאת קבלה היא ביד החכמי ולא נודע לי שהזכירו בה טעם, אבל נראין הדברים בעיני שאפשר שיהו דומים יראי שמים לדלועין שכשם שהדלועין אין בכל פירות הארץ גדולים מהם ואעפ"כ אינן מתנשאים על הארץ אלא כל זמן שהן גדלין ופרין הן מוסיפין נמיכות בארץ כך הן יראי שמים אין כל הבריות שמעלתו גבוהה ממעלתם ולא עדיף מהם שאפ"י בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעיטין עצמכם לפני נתתי גדולה לאברהם אמר (בראשית יח) ואנכי עפר ואפר נתתי גדולה למשה ואהרן אמרו (שמות טז) ונחנו מה נתתי גדולה לדוד אמר (תהלים כב) ואנכי תולעת ולא איש ולפיכך אפשר שתהא כוונתן של חכמים בדימוי יראי שמים לדלועים בשביל הדבר הזה,**

מעוניין לפתוח שיעור חדש בדף היומי ואינך יודע כיצד להביא אנשים?

סדנא מיוחדת בת שעתיים תיתן לך את הכלים!

בדוק ומנוסה! עשרות כבר ניסו והצליחו!

להרשמה: *6527 - 24 שעות ביממה

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמות:

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היומי שע"י מצדיקי הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

דף נ"ז

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7873808@gmail.com

1) אם חלם שמתפלל, וקודם שסיים תפילתו התעורר, הרי זה סימן ש:

- א. תפילתו לא תתקבל.
- ב. תפילתו תתקבל.
- ג. קרוב לקב"ה.

2) איזה חלום מראה לאדם שיהיה ראש ישיבה ?

- א. נכנס לאגם עם קני סוף צפופים גבוהים ונמוכים.
- ב. לבש פראק והמבורג.
- ג. הלבין זקנו.

3) אלו דברים, הנאתם מעין עולם הבא.

- א. שבת, שמש זורחת ופינוי מי רגליים.
- ב. שבת, ימות המשיח ומיתה.
- ג. שבת, רחצה בים ופינוי צואה.

תחידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

"שלושה מרחיבים דעתו של אדם. אלו הן: דירה נאה, ואשה נאה וכלים נאים".

האם כוונת הגמ' לשבח או לגנאי ?

(התשובה כאן בהיפוך)

טעמא סטאטא אמלש
סאקש גאקצטאסו 'טוט סקאט אזאטא טאטא לטא
לטא 'אזאק טאטאטא טאטא אהלטאטא לטא קשא
'וטא אטאטא וקא סאלט 'אקא טאטאטא וטאטא
לטאקא 'טאקא, אטאטא טאטאטא טאטא, אהלטאטא לטאטאטא

תגובות לנכתב בגיליונות אלו ניתן להשמיע בקו השידורים שלנו בשלוחה חמש תשע (לפי התפריט המושמע)

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירד! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' *6527

טל': 0722-146676 | נזוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

נ"ז ע"א

עניית יהא שמייה רבא – שירה מיוחדת

ומרן זיע"א בעל 'אילת השחר' הסיט את הנושא לחשיבות 'אמן יהא שמייה רבא', ואמר, אי אפשר לנו לדעת מה טמון בכח ענייה אחת של אמן יהא שמייה רבא, שיזהר החולה ויענה, שהרי המלך כל כך מחבב דברי שירה אלו, עד כדי כך שזכות זו מסוגלת להאריך ימים ושנים (נוטרי אמן ח"ב הקדמה).

נ"ז ע"ב

שינה אחד משישים למיתה. באמת בשעה שאדם קם היה צריך להרגיש הרגשה גדולה של הכרת הטוב והודאה להקב"ה שהחזיר לו את נשמתו וקם אך למעשה לא מרגישים כך וזה נראה לבני אדם כדבר פשוט דמגיע להם ולא מתבוננים בחסד הגדול בזה שהקב"ה מחזיר את הנשמה (ימלא פי תהלתך תפילה עמ' כ"א).

האם עירק היום היא בבל הרשעה?

הרואה בבל הרשעה. הרואה את בבל הרשעה חייב לברך וכו' שהחריב בבל הרשעה (שו"ע סי' רכ"ד ס"ג) ועי' בס' תורת הארץ (פי"ד הע' כ"ח) כתב בסתמא הרואה מדינת עירק מהמטוס מברך ברכת שהחריב בבל הרשעה, ואמנם בכף החיים שם כתב והוא כשעוברים מעיר בגדד היושבת על נהר חדקל ללכת לעיר חלה היושבת על נהר פרת, בעוד כמו שני שעות לבואם לעיר חלה פוגעים במקום אחד מדבר שמש, ויש בו חורבות וקוראין אותו בבל הישנה, וזוכרני כשהייתי כמו בן עשרה שנים כשהלכנו להשתטח על מצבת יחזקאל הנביא ע"ה שעל נהר כבר, אשר יש בו ו' שעות מעיר חלה לנהר כבר, ראינו את המקום בבל, ואמרנו לנו שזו בבל הישנה. וכן הוזכר בשו"ת רב פעלים (ח"ד יור"ד סי' ל"ז) במקום בבל הישנה הסמוכה לעיר חלה שם חופרים ומוצאים.

העונה יהא שמייה רבא מבורך מובטח לו שהוא בן העולם הבא. אמרו חז"ל 'כל העונה יהא שמייה רבא בכל כוחו קורעין לו גזר דינו'. ולכאור' הדברים תמוהים איזה כח גדול טמון בעניית אמן יהא שמייה רבא שיכול אפי' לקרוע גזר דינו של אדם, עד כדי כך גדול כוחו, אתמהה!?

אלא, משל למה הדבר דומה, למלך שאהב מאוד 'מוזיקה', והיה לו מנגן מיוחד שידע לנגן, וכשהיה המנגן פורט על נימי הכינור ומתחיל להשמיע מנגינותיו, היו הניגונים מרננים את לב המלך, ורגשותיו עולים על גדותם. והיה היום, הנגן עשה מעשה גניבה ומרד, שאחת דינם מוות! אך המלך העלים עיניו בהיותו זקוק למנגן, כמו שידוע כל זמן שצריכים לגנב, מורידים אותו מעמוד התלייה...

אף הקב"ה כביכול, אוהב שירה ושבח שמשבחים לפניו, וכל שירה שהוא לכבודו ומלכותו, הקב"ה אוהבם. וגם אם נגזר דין קשה על המנגן, מכל מקום חוננו הקב"ה ונותן לו חיים, כי המלך אוהב מוזיקה!

ושירת 'אמן יהא שמייה רבא' היא מוזיקה ושירה מיוחדת מאוד מאוד, שעליה אמרו חז"ל (בברכות ג.) שהקב"ה מנענע בראשו ואומר אשרי המלך שכך מקלסים אותו, ולכך קורעים לו גזר דינו, כי מי שמנגן ומשבח להקב"ה המלך צריך לו.

שמעתי כשנשלחתי לבקש ברכה ועצה על ידי החולה הצריך ישועה והיתה שאלה אם לנתח או לא, וכיצד?

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היום יוקדש לעילוי נשמות:

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי

הדף היוזמי שע"י

ש"ס

מצדיקי הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

דף נ"ח

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

סבכום עצמי

נערך ע"י הרחיג הרב נחמה כהן שלישיא, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7873908@gmail.com

- ב. מצרים.
- ג. בנו של שכם.
- 3) **מברך 'ברוך מצויב גבול אלמנה' כאשר:**
- א. אלמנה התחתנה.
- ב. שכן של אלמנה החזיר המיצר לגבול נחלתה האמיתי.
- ג. רואה בתי ישראל ביישובם.

- 1) **ברכת 'חכם הרזים' מופנית כלפי:**
- א. תלמיד חכם שיודע כל התורה.
- ב. ששים ריבוא תלמידי חכמים.
- ג. הקב"ה שיודע דעת ששים ריבוא יהודים.
- 2) **מי נקרא 'חמור' ?**
- א. ישמעאל.

תחידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

באלו בעלי חיים, מברך 'משנה הבריות' ומדוע ?

(התשובה כאן בהיפוך)

'הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שלישיא - רב שכון הי' כיב לתנוכות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שלישיא - רב שכון הי' כיב לתנוכות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

נ"ח ע"א

הבנת תוכן ברכת חכם הרזים

של בני אדם ואומרים מה כל אחד חושב ואין זה דבר מיוחד אצל הבורא עולם דוקא, ועל כן נראה דברכה זו נתקנה על הרואה שישים ריבוא מישראל ביחד שבאו כולם לדבר אחד ולמטרה אחת וכולם חושבים על הדבר שנתקבצו אליו ומ"מ לכל אחד יש את הזוית שלו בדבר האחד הזה וזהו דבר שיש רק בבורא עולם שהוא חכם הרזים ויודע את הזוית שיש בשישים ריבוא שנתקבצו לדבר אחד ויש בלב כל אחד מהשישים ריבוא מה שאין בלב חבירו הגם שמחשבתם על דבר אחד, ומשום כך נתקנה ברכה זו ברואה שישים ריבוא מישראל ביחד דוקא דזהו כל עיקר הברכה שאע"פ שכל השישים ריבוא באים לדבר אחד מ"מ לכ"א יש את המחשבה שלו בדבר והקב"ה חכם הרזים יודע מה שבלב כל אלו. **ונמצא לפי"ז דאם התקבצו במקרה אנשים ונהיה שישים ריבוא לא שייך ברכה זו, ושוב התפרסם תשובת שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א בענין ברכה זו וכתב דמש"כ רש"י "חיל גדול של שישים ריבוא" כוונתו שרק אם באו כולם לדבר אחד אבל אם התקבצו במקרה לא מברך.**

הרואה שישים ריבוא מישראל ביחד אומר ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם חכם הרזים, (שו"ע או"ח סי' רכד סעי' ה'), ומקורו מהסוגיא "אמר רב המנונא הרואה אוכלוסי ישראל אומר ברוך חכם הרזים, ובברייתא ת"ר הרואה אוכלוסי ישראל אומר ברוך חכם הרזים שאין דעתם דומה זה לזה ואין פרצופיהן דומים זה לזה, ופרש"י הרואה אוכלוסי ישראל "חיל גדול של שישים ריבוא", מברך חכם הרזים "היודע מה שבלב כל אלו", והיינו דחכם הרזים קאי על הקב"ה היודע מה שבלב כל אלו האוכלסין שאין דעתם דומים זה לזה ואין פרצופיהן דומין זה לזה (עי' משנ"ב שם סק"ח).

ועוד יש לבאר דאין הברכה על ריבוי הדעות אלא על היצירה הגדולה הזו של כ"כ הרבה דעות וגוונים בבריאה וכמו ברכת משנה הבריות דאין הברכה על עצם השינוי אלא על גודל אומנות היצירה שיש בה כ"כ

והעיר מו"ר הגראי"ל שטיינמן זצ"ל על מה דמברכים את הקב"ה שהוא חכם הרזים שיודע מה בלב כל אלו דלמה בשביל זה צריך שיהיו ביחד כל השישים ריבוא וכי אם אחד נמצא בצרפת והשני בהודו איננו רואים ויודעים שהקב"ה יודע מה שבלב כל אחד ואחד. והנה בעיקר ברכה זו שמברכים את הקב"ה היודע מה שבלב כל אלו פלא הוא וכי זו ברכה שמברכים את הקב"ה בורא כל העולמים הלא ידוע על גדולי עולם ילודי אשה כמו המהרי"ל דיסקין שהיו רואים קבוצה

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירך! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' 6527*

טל': 0722-146676 | חוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

גוונים, ולכן הברכה היא דוקא כשרואה שישים ריבוא דהרי הברכה על ריבוי הדעות והגוונים בבריאה וזה כשרואה שפרצופיהם שונים זה מזה.

האם נשים וילדים מצטרפים לברכה זו

יש לעיין אם נשים וטף מצטרפים לברכה זו או דבעינן דומיא דשישים ריבוא שהיו במתן תורה שהיו גברים בדוקא ואין דעת נשים וטף חשובה כדי לשבח עליהם, והשיב בזה רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א שודאי שנשים וטף מצטרפים. **ואולם** ממו"ר הגר"א שליט"א שטיינמן זצ"ל שמעתי דמסתמא נשים אינם נכללות בחשבון שישים ריבוא, ומדוקדק כן בלשון רש"י שכתב "חיל גדול של שישים ריבוא" ומשמע דכוונתו לאפוקי נשים. **האם מחללי שבת מצטרפים לברכה זו? ופשוט** דמחללי שבת בפרהסיא ומומרים אינם מצטרפים חשישים ריבוא, אלא שהוסיף מו"ר הגר"א שליט"א דמיהו אם הרהר בתשובה מסתמא מצטרף.

האם אפשר לסמוך על הערכות שיש ס' ריבוא

נשאלו הפוסקים אם אפשר לסמוך על נתוניו שיש שישים ריבוא שבנוי על הערכות ולא על ידע אמיתי. **והורו** שאפשר לסמוך בזה בפרט אם ההגיון אומר שיש קהל בסדר גודל ולברך בשם מלכות בלא חשש. **ולקראת העצרת** המליון כנגד גזירת הגיוס נודע שהגר"ח קניבסקי שליט"א דיבר בחשיבות ברכה נדירה זו ושכדאי לבא אף מחו"ל כדי לזכות לברך ברכה זו, ושוב נתפרסם שרבינו הגר"ח שליט"א בירך ברכה זו במעמד העצרת בעיה"ק י-ם, ואילו רבינו הגר"א שליט"א שטיינמן שליט"א לא בירך, ואולי חשש שאין ס' ריבוא [ואפשר שזה תלוי בהנ"ל אם נשים מצטרפות] ועי' עוד במאירי בברכות (שם) שא"צ שישים ריבוא ממש וסגי בכינוס אוכלסים נכבדת החשובה כס' ריבוא.

האם צריך לראות את כל הקהל כדי לברך?

בן זומא היה ע"ג מעלה בהר הבית וראה אוכלוסא על **גב מעלה בהר הבית**. רבים שואלים במעמד של שישים רבוא, האם כדי לברך צריך לראות את כל השישים ריבוא או אם יודע שיש כאן שישים ריבוא סגיא ברואה את מחצתם? ולכאורה יש לדייק מלשון הגמ' שהיה ע"ג 'מעלה' דדוקא כשרואה מלמעלה את כולם צריך לברך ולא כשנמצא בתוכם ורואה רק את מקצתם, וכבר דייק כן הבן איש חי בספרו בניהו (עמ"ס ברכות כאן), ולפ"ז אין לברך כשנמצאים בתוך הסי' ריבוא אלא א"כ עומד במקום גבוה ורואה את כולם. ואולם צ"ב וכי אפשר לראות בבת אחת ס' ריבוא, והלא מפורש בירושלמי פרק שלישי מנדרים הל"ב דלא שייך לראות בראיה אחת שישים ריבוא ולכן אם אומר אם לא ראיתי בדרך הזו כעולי מצרים נחשב נדרי הבאי שאמר שראה אותם בראיה אחת וזה אי אפשר.

ויש לומר דיש אפשרות לראות את כולם אם יסתכל אנה ואנה, ושם בירושלמי נחשב נדרי הבאי שאמר אם לא ראיתי כיוצאי מצרים בראיה אחת.

איזה ברכות נברך כשיבא משיח צדקינו במהרה?

הגרש"ז אויערבך זצ"ל (במנחת שלמה קמא בסופו) דן בענין הברכות שנברך כשנקבל פני משיח צדקנו, וכתב דיש לברך ד' ברכות: א. 'חכם הרזים' דהרי יהא שם ס' ריבוא ב. 'ברוך שחלק מחכמתו ליראיו' ג. 'ברוך שנתן מכבודו לבשר ודם' ד. 'שהחיינו', הרי שנקט בפשטות שיברכו חכם הרזים כל הנמצאים בתוך ס' ריבוא גם

כשאין רואים רק מקצתם, וכן הורו רבותינו הגר"א שליט"א שטיינמן זצ"ל והגר"ח קניבסקי שליט"א לכל השואלים אודות המעמד שהיה לביטול גזירת הגיוס שהשתתפו שם למעלה משישים ריבוא דמספיק רואה את מקצתם דהרי א"א לראות את כולם, ודברי הירושלמי הנ"ל הם ראייה גדולה לדבריהם.

ועובדא היה בלוויית הענק של הגר"ע יוסף זצ"ל שעלה האדמו"ר מקרלין שליט"א למרפסת ובירך 'חכם הרזים', ואולם ספק אם יכל לראות שם את כל ההמונים ומ"מ הידר לברך באופן זה **הרואה מלכי עובדי כוכבים וכו'** המג"א (סי' רכד) מסתפק ברואה ב' מלכים שונים בתוך ל' יום, האם צריך לחזור ולברך האם דינו כמו ברכות הראיה שמברכים רק פעם אחת לשלושים יום, ונפק"מ עוד אם בירך חכם הרזים על שישים ריבוא ונזדמן למעמד נוסף בתוך שלושים יום עם שישים ריבוא אחרים אם צריך לברך פעם נוספת.

נ"ח ע"ב

הרואה את חבירו לאחר שלושים יום. וכן אם רואה את אשתו ואמו ובתו ואחותו לאחר שלושים יום, דבאחרת הלא אסור להסתכל וגם אם במקרה הסתכל לא שייך נהנה ושמח בראייתה (מ"ב סי' רכ"ה סק"א ושעה"צ סק"ב).

וכתבו התוס' והרא"ש שברכה זו אינה על כל חבר אלא דוקא על חבירו החביב עליו, וכן פסק בטשו"ע (שם ס"א) אלא שהוסיף חביב הרבה וז"ל השו"ע 'הרואה את חבירו אחר ל' יום אומר שהחיינו ואחר י"ב חודש מברך מחיה המתים והוא שחביב עליו **הרבה** ושמח בראייתו', וצ"ע מנ"ל לחדש שצריך חביב הרבה מה שלא נמצא בכל הראשונים. **לאחר י"ב חודש אומר ברוך מחיה המתים.** עי' במ"ב (שם סק"ד) שהביא את דברי המהרש"א דטעם הברכה הוא משום שאדם נידון ברי"ה ובינה"כ לחיים או למיתה, ואם רואהו אחר ר"ה ויוה"כ זה, ואח"כ אין רואה אותו עד אחר ר"ה ויוה"כ הבא, הרי עבר עליו דין אם למות אם לאו, ועל כן אומר ברוך מחיה המתים שניצול מדין מיתה. ואמנם רבינו יונה מבאר דלאחר י"ב מברך מחיה המתים מפני שנשכח מהלב, וכמו שהמת נשכח לאחר י"ב חודש, וכן בשו"ת הרשב"א (ח"ד סי' ע"ו) ביאר דאחר י"ב חודש הרי הוא נעלם ממנו כמת, ומטעם זה כתב בשו"ת הלק"ט (ח"א סי' ר"כ) דאם קיבל מכתב בתוך י"ב חודש לא יברך מחיה המתים כי אין נשכח מהלב.

אם ברכות אלו נהגות בזמנינו

הנה רבים מקילים בברכות אלו ואין מצוי ששני ידידים יברכו שהחיינו או מחיה מתים אחד על חבירו ועי' בן איש חי (שנה ראשונה פי עקב אות י"ג) שכתב לגבי ברכת מחיה המתים, לא ראינו ולא שמענו לברך על חבירו ברכה זו אפי' בלא שם ומלכות, ויתכן משום דמצער חבירו בכך על כן יהרהר ברכה זו בליבו כדי לקיים דברי חכמים, ובס' בנין ציון סי' רכ"ה וכן בשם הגר"י מבריסק זצ"ל שאין אנו יודעים את הגדר בחבירו החביב עליו הרבה, ולכך אין מברכים ברכה זו.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היוזם יוקדש לעילוי נשמות:

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

דף העשרה לשיעורי

הדף היומי שע"י

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

דף נ"ט

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: c7673908@gmail.com

(1) מדוע הקב"ה ברא רעמים ?

- א. לייצר גשם.
- ב. הדף הרעש מיישר עקמומית שבלב.
- ג. הרעש מביא פחד המכניס יראת שמים ומיישר עקמומית שבלב.

(2) מת אביהם וירשוהו, מה מברכים ?

- א. הצור תמים פעלו ושהחיינו.
- ב. דיין האמת והטוב והמטיב.
- ג. דיין האמת ושהחיינו.

(3) נולד לו בן או בת, כשרואם בפעם הראשונה מה מברך ?

- א. בן - יוצר האדם, בת - יוצר האשה.
- ב. בן - הטוב והמטיב, בת - שהחיינו.
- ג. בן - שהחיינו, בת - הטוב והמטיב.

חידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

איזו ברכה יוצאת, בחודש קבוע וביום בשבוע קבוע ?

(התשובה כאן בהיפוך)

שאלה: האם יש ברכה על יום קבוע או חודש קבוע?
 תשובה: כן, ברכה על יום קבוע וכן על חודש קבוע.
 שאלה: האם יש ברכה על יום קבוע או חודש קבוע?
 תשובה: כן, ברכה על יום קבוע וכן על חודש קבוע.

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון ה' ביב לתנובות ולהערות בכתובת מייל: 5740398@GMAIL.COM

צריך דוקא שיראהו בתמונת קשת דהוא כחצי גורן עגולה או די אפייב מקצת ממנו (ביאווה"ל ס"י רכ"ט סעי' א ד"ה הרואה הקשת).

נ"ט ע"א באיזה צורה מברך על קשת?

הרואה את הקשת בענן צריך. ולא נתבאר אם

עשה נא טובה נצחית לנשמת יקירד! הנצח את שמו בדף שבו לומדים מאות שיעורי תורה ואלפי יהודים הלומדים לאורו בטל' 6527*

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

נ"ט ע"ב

האם מברך על בשורות טובות דוקא שהיה בצער?

על בשורות טובות. ובודאי מסתברא דבשורה טובה לא נקרא רק כשהיו בצער מתחילה וא"כ מה שאמרה המשנה על הגשמים ע"כ מיירי נמי באופן זה דוקא, ומהכא למדו השו"ע והפוסקים דינם שמברכים ברכת הודאת הגשמים דוקא כשהיו בצער מחמת עצירת הגשמים וירדו גשמים, אך הרמב"ם בפ"י מהלכות ברכות סתם ולא הזכיר אם היו בצער, ומ"מ מסתברא דגם הוא מודה דדוקא באופן זה כמו שהוכחנו, ומה שלא הזכיר הרמב"ם בפירושו אם היו בצער משום שאין דרכו לכתוב דבר שאינו מפורש בתלמוד, וגם דבא"י וחברותיה שמצוי שם יובש גדול ועצירה רבה עד שצריכים רחמים על המטר ואין המטר בא רק לפרקים בודאי יש שמחה רבה כשיורד מטר וצריכין להודות ע"ז,

ואפשר עוד לומר דגם המחבר מודה לזה בא"י ונקט לשון זה משום דרצה לרמוז דמדינות שהם תדירין בגשמים לא יברך ברכת הגשם רק כשהיו בצער מתחילה מחמת עצירתו אבל בא"י אפי" בסתמא הוא בכלל זה ששם כל אחד מצפה וממתין על שעת הגשמים ומצטער על העדרו ושמח מאד בירידתו. (ביאור"ל סי' רכ"א סעי' א ד"ה אם היו בצער).

יש לו כמה בנים ותאב לבת האם יברך על בן שנולד?

ילדה אשתו זכר אומר ברוך הטוב והמטיב. ולדינא יל"ע אם יש לו כמה בנים ואין לו בת ותאב שתולד לו בת ונולד לו בן אם יש לו לברך ברכת הטוב אחרי דסוף הדבר הוא דלא ניחא ליה בזכר וצ"ע (ביאור"ל סי' רכג ס"א ד"ה זכר).

האם מברך על לידת נקבה?

ילדה אשתו זכר. מסתימת הפוסקים משמע דאפילו היו לו כמה זכרים ותאב שיוולד לו בת כדי שיקיים מצות פו"ר אפי"ה אם נולד לו בת אין מברך, ואפשר דהטעם משום דהאשה שאינה מצוית על פו"ר לעולם ניחא לה בזכר, ומ"מ נראה לי פשוט דבפעם הראשונה כשרואה אותה מברך ברכת שהחיינו דמי גרע ממי שרואה את חברו לאחר ל' יום ושמח בראייתו דמברך שהחיינו (מ"ב סימן רכ"ג ס"ק ב ושעה"צ ס"ק ג)

מכר כלים חדשים וחזר וקנאן האם מברך?

וקנה כלים חדשים. וכתב הב"י (סימן רכ"ג) שאם מכרן וחזר וקנאן אינו מברך אפילו הם חדשים שלא נשתמש בהם עדיין, דמ"מ כיון שכבר דש בהן לית בהן שמחה, ונראה לי דאפילו אם לא בירך קודם שמכרן שוב לא יברך דהשמחה ראשונה כבר נסתלק משמכרן ונתבטל חיוב הברכה ועתה בקניה שנית שוב ליכא שמחה (מ"ב סימן רכ"ג ס"ק טז ושעה"צ ס"ק כ').

יש לכם חומר העשוי לעניין את לומדי הדף היומי? ווארטים הערות והארות הלכתיות? הנהגות מגדולי ישראל? מעשה מעניין שאיננו מפורסם? (רק עם מקור מוסמך) שילחו למייל! torat.israel4@gmail.com אין המערכת מתחייבת לפרסם, רק בהתאם לשיקוליה ועל בסיס מקום פנוי.

מעוניינים לפתח את השיעור שלכם? קבלו את החומר "יהודי של ש"ס" המודפס לפי מספר העותקים הנדרש לשיעור שלכם. בזכות זה הציבור יתחבר לשיעור יותר טוב.

בנוסף, כל חודש, תקבלו מודעה מעוצבת עם פרטי השיעור שלכם עם מסרים המיועדים לקהלי יעד פוטנציאליים להצטרף לשיעור שלכם. הכל בעלות שליחה בלבד! צרו קשר! *6527

לשמיטת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

נר ד' נשמת אדם

הלימוד היוזם יוקדש לעילוי נשמות: